

KARAELEMAS TABUT OLMASIN

Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) Yönetim Kurulu, Zonguldak'ta 30 maden işçisinin ölümüne yol açan kazaya ilişkin bir açıklama yaparak, tepkisini gösterdi. Yaşanan kazanın enerji ve madencilik alanındaki taşeronlaştırma ve piyasalaştırma uygulamalarının yalnızca ülke ekonomisini değil, iş güvenliği ve işçi sağlığını da olumsuz etkilediği gerçeğini ortaya çıkardığı belirtilen açıklamada, "Ülkemizde yaşanan maden kazalarının özelleştirme ve taşeronlaştırma uygulamalarının hız kazandığı son yıllarda artış göstermesi tesadüf değildir" denildi.

EMO Yönetim Kurulu, Türkiye Taşkömürü Kurumu (TTK) Karadon Müessesesi Müdürlüğü'ne bağlı yeraltı kömür ocağında meydana gelen patlama ile 30 işçinin hayatını kaybetmesine ilişkin 21 Mayıs 2010 tarihinde yazılı bir basın açıklaması yaptı. Kazanın - 540 metrede "hizmet alımı" suretiyle yapılmakta olan "Karadon Kuyusu Akrosaj İrtibat ve Su Kuyusu Yapımı" çalışmaları sırasında meydana geldiği anımsatılan açıklamada, madenlerin özelleştirilmesi veya TTK tarafından işletilen madenlerin "hizmet alımı" adı altında özel sektöre açılmasının, uzmanlaşmanın önündeki en büyük

engel haline geldiği kaydedildi. Açıklamada, şöyle denildi:

"Temel insan hakkı olan örgütlenme özgürlüğü, işçilere iş güvencesinin yanında uzmanlaşma ve iş güvenliği olanağı da sağlamaktadır. İşçi maliyelerini düşürme adına sendikası, güvencesiz çalıştırılan maden işçisine ne yeterli eğitim verilmekte, ne de gerekli deneyim kazanılmasına olanak sağlanmaktadır. Yeni işçilerin eğitimi için deneyimli personelin bulunması hayati önem taşımaktadır. Taşeron şirketlerin maliyetlerini aşağı çekmek ve proje başına düşen karlılık

oranlarını artırmak için sık sık personel değiştirdiği bir ülke gerçeğidir. Tüm iş kollarında yeterli güvenlik önlemi olmadan, deneyimsiz personelle faaliyet sürdürülmesi iş kazalarına davetiye çıkarmaktadır. Madencilik ve enerji alanlarında ise can kayıplarının yaşanmasına neden olmaktadır.”

Kamu Çekildikçe Kazalar Artıyor

AKP Hükümeti döneminde TTK tarafından yapılan taşkömürü üretiminin rödövens ihaleleri ile düzenli olarak özel sektöre kaydırıldığı vurgulanan açıklamada, kamunun bu alandan çekilip özel sektörün payının arttığı ve kaza sayılarının beklenen kaza oranının kat kat üzerinde olduğu şu verilerle ortaya konuldu:

“İlk AKP Hükümeti'nin kurulduğu 2002 yılında Türkiye'de 2 milyon 319 bin ton taşkömürü üretimi yapılırken, özel sektörün üretimdeki payı yalnızca yüzde 3.2 olarak gerçekleşmiştir. Bu oran 2005 yılında yüzde 23.4'e fırlamış, ardından da 2006 yılında yüzde 34.3'e yükselmiştir. Özel sektörün payı 2007 yılında yüzde 32.7, 2008'de yüzde 39.6, 2009'da ise yüzde 34.7 olmuştur. Son açıklanan verilere göre 2007 yılında kömür madenciliği alanında iş kazası sayısı 6 bin 293 olup, bu sayı beklenen iş kazasına göre yüzde 1530 daha fazladır. 2008 yılında da bu alanda 5728 iş kazası gerçekleşmiş olup, beklenen iş kazasından yüzde 1396 daha fazla kaza yaşanmıştır. 2007 ve 2008 yıllarında yaşanan iş kazaları, 2009 yılında da aynı hızını korumuş, 2010 yılında da devam etmektedir. Ülkemizde yaşanan maden kazalarının özelleştirme ve taşeronlaştırma uygulamalarının hız kazan-

dığı son yıllarda artış göstermesi tesadüf değildir.”

Can kayıplarının önlenmesi için TTK'nın yeniden yapılandırılmasının zorunluluk haline geldiği belirtilen açıklamada, TTK'ya tüm faaliyetlerini yürütmeye yetecek kadar işçi alımı için kadro tahsisi yapılması; kuyu, galeri açma gibi bugün taşeronlar eliyle yürütülen işler için de kurum bünyesinde özel ekipler oluşturulması önerildi.

Can Güvenliği İçin Yeniden Kamulaştırma

Cumhuriyet tarihinde en fazla özelleştirmeyi gerçekleştirmekle övünen AKP Hükümeti'nin enerji alanında da yoğun bir özelleştirme politikası uyguladığına dikkat çekilen açıklamada, elektrik dağıtım bölgelerinin yanı sıra üretim santrallerinin de özel sektöre teslim edilmekte olduğuna dikkat çekilerek, şu uyarıya yer verildi:

“Bugüne kadar yapılan özelleştirme uygulamaları göz önüne alındığında, elektrik alanında da iş güvencesinin ve iş güvenliğinin zedelemesi kaçınılmaz-

dır. Şirketlerin 'maliyet artışına yol açan' güvenlik yatırımlarını kendiliklerinden yapmaları beklenmemelidir. Acilen iş güvenliğinin hayati öneme sahip olduğu bu alanlarda, gerekli denetimlerin uzmanlar tarafından düzenli olarak yapılması sağlanmalıdır. AKP Hükümeti, 'ihmal kurbanı olmuşlar', 'madencinin kaderi bu', 'kurtarma çalışmaları cansiperane şekilde yapılıyor' gibi söylemler ile sorumluktan ve kazazede yakınları tarafından protesto edilmekten kurtulamaz. Madenci ölümlerinde ortaçağ istatistiklerine geri dönüşüne neden olan uygulamalar derhal terk edilmeli, başta madencilik olmak üzere enerji alanında kamulaştırmalar yapılması gündeme alınmalıdır.”

